

Hanne Christensen og Torunn Wulff

Ouverture 8

Fransk for ungdomstrinnet

RESSURSPERM FOR LÆREREN

 FORLAGET FAG OG KULTUR

www.fagogkultur.no
www.ouverture.no

1. utgave / 1. opplag 2006

Forlagsredaksjon: Berit Veidel, Anne Marie Kvåle og Kari-Anne Vogt

Bilderedaktør: Kari-Anne Vogt

Grafisk design: Runar Wold Grafisk

Tegninger: Malene Laugesen

Strektegninger: Alain Herault

Foto og andre illustrasjoner:

Hemera Technologies Inc., 1997–2001 338, 339

Scanpix:

- © Henry Romero/Reuters 489
- © Lydie/Sipa 493
- © Sam Levin/Camera Press 495
- © Stephane Cardinale/Corbis 492
- © Tony Frank/Sygma/Corbis 490

Lysark

Christensen, Hanne (lysark 7.01)

Scanpix:

- © akg-images (lysark 4.02: Edgar Degas:
La Famille Bellelli)
- © Al Francekevich/Corbis (lysark 6.01)
- © Archivo Iconografico, S.A./Corbis
(lysark 5.02: Claude Monet:
Impression, soleil levant)
- © Atlantine Phototravel/Corbis
(lysark 10.01 nederst)
- © Bembaron Jeremy/Corbis Sygma
(lysark 6.02)

- © Cathrine Karnow/Corbis (lysark 1.01)
- © Christie's Images/Corbis (lysark 5.01:
Paul Gauguin: *Paysage de Pont-Aven*)
- © Francis G. Mayer/Corbis (lysark 8.01:
Quentin Metsus: *Le Prêteur et sa femme*)
- © Horacio Villalobos/Corbis (lysark 12.02)
- © Joe McBride (lysark 10.01 øverst)
- © Richard Klune/Corbis (lysark 9.01)
- © Robert Holmes/Corbis (lysark 11.01)
- © Yann Arthus-Bertrand/Corbis
(lysark 12.01)

The Bridgeman Art Library:

Metropolitan Museum of Art,
New York, USA

(lysark 4.03: Pierre Auguste Renoir:
*Madame Georges Charpentier avec
ses enfants*)

Philadelphia Museum of Art,
Pennsylvania PA, USA

(lysark 4.01: Henri Julien Rousseau:
Les singes)

Omslagsfoto: Ligatur AS

Omslagsdesign: Ligatur AS

Oversettelse av kopieringsoriginaler til nynorsk: Øystein Rosse

Trykk: Interface Media AS

Produksjon av lysark og perm: Neptun Tecofa AS

ISBN-13: 978-82-11-00717-9

ISBN-10: 82-11-00717-7

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Forlaget Fag og Kultur er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov eller tillatt gjennom avtale med Kopinor, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk.

Utnyttelse i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Innhold

Innledning 5

Hvordan møter vi kravene i læreplanen i dette læreverket? 6

Hovedområder og kompetansemål i faget 6

Grunnleggende ferdigheter 7

Hva er det læreplanen ikke sier noe om? 8

Presentasjon av læreverket 8

Elevboka 8

Lydstoffet 11

Ressurspermen 12

Råd og tips til undervisningen 13

Muntlig 13

Skriftlig 13

Regning 14

Bevegelse 14

IKT 14

Den første timen 15

Innledende aktiviteter 15

Quiz (bm) 16

Fasit (bm) 17

Quiz (nn) 18

Fasit (nn) 19

CHAPITRE 1

Bonjour, tout le monde ! 21

Lysark 22

Tilleggsoppgaver 23

Tekster til lytteøvinger 24

Kopieringsoriginaler 25

Fasit 38

CHAPITRE 2

Je me présente 41

Lysark 44

Tilleggsoppgaver 47

Tekster til lytteøvinger 49

Kopieringsoriginaler 50

Fasit 65

CHAPITRE 3

Ce que j'aime 69

Lysark 71

Tilleggsoppgaver 72

Tekster til lytteøvinger 74

Kopieringsoriginaler 75

Prøve etter kapitlene 1, 2 og 3 99

Réflexion – Egenevaluering etter kapitlene 1, 2 og 3 99

Fasit 109

CHAPITRE 4

La famille 117

Lysark 118

Tilleggsoppgaver 119

Tekster til lytteøvinger 121

Kopieringsoriginaler 122

Fasit 146

CHAPITRE 5

Ma chambre 159

Lysark 161

Tilleggsoppgaver 161

Tekster til lytteøvinger 164

Kopieringsoriginaler 165

Fasit 146

CHAPITRE 6

Ma semaine 207

Lysark 207

Tilleggsoppgaver 209

Tekster til lytteøvinger 211

Kopieringsoriginaler 213

Prøve etter kapitlene 4, 5 og 6 239

Réflexion – Egenevaluering etter kapitlene 4, 5 og 6 247

Fasit 249

CHAPITRE 7

A l'école 263

Lysark 264

Tilleggsoppgaver 265

Tekster til lytteøvinger 266

Kopieringsoriginaler 267

Fasit 288

CHAPITRE 8

Une question d'argent 301

Lysark 302

Tilleggsoppgaver 302

Tekster til lytteøvinger 304

Kopieringsoriginaler 305

Fasit 319

CHAPITRE 9

J'ai un petit creux 325

Lysark 326

Tilleggsoppgaver 326

Tekster til lytteøvinger 329

Kopieringsoriginaler 330

Prøve etter kapitlene 7, 8 og 9 352

Réflexion – Egenevaluering etter

kapitlene 7, 8 og 9 356

Fasit 358

CHAPITRE 10

Un air de fête 369

Lysark 372

Tilleggsoppgaver 373

Tekster til lytteøvinger 375

Kopieringsoriginaler 376

Fasit 404

CHAPITRE 11

Le shopping et les vêtements 413

Lysark 414

Tilleggsoppgaver 414

Tekster til lytteøvinger 416

Kopieringsoriginaler 417

Fasit 441

CHAPITRE 12

Paris, je t'aime ! 449

Lysark 450

Tilleggsoppgaver 453

Tekster til lytteøvinger 455

Kopieringsoriginaler 456

Prøve etter kapitlene 10, 11 og 12 470

Réflexion – Egenevaluering etter

kapitlene 10, 11 og 12 476

Fasit 478

Récréation 489

Lysark 497

Innledning

Vi som er forfattere av verket, har skrevet det med bakgrunn i en sterk kjærlighet til Frankrike, det franske språket og fransk kultur. Målet vårt er at elevene skal oppleve at det er morsomt å lære språk, og at de også skal få noe innsikt i fransk kultur og samfunn. Vi håper at de blir nysgjerrige etter å lære mer. Vi har også som mål at elevene skal oppleve at det de lærer, er noe de kan få bruk for, noe som kan anvendes praktisk ved for eksempel besøk i Frankrike. Videre prøver vi å gi dem en nøkkel både til å lære språk og til å reflektere over egen språklæring. Vi legger vekt på at elevene skal møte det franske språket i autentiske sammenhenger og ha strategier for å klare seg best mulig. På samme måte synes vi det er verdifullt hvis elevene kan tilegne seg forståelse av at andre kulturer kan ha andre koder på mange områder, og at andre kulturer kan ha verdifulle sider selv om de er ulike de norske.

Vi har det grunnsynet at alle typer elever kan lære seg noe fransk og ha glede og nytte av det. Målet er ikke at alle skal kunne språket like flytende. Det viktigste med språk er å kunne kommunisere, og det skal elevene kunne gjøre på et enkelt nivå allerede etter de første leksjonene.

Dette læreverket er beregnet på elever på 8., 9. og 10. trinn i ungdomsskolen. Utgangspunktet da vi begynte å arbeide med verket, var at 2. fremmedspråk skulle være obligatorisk. Vi har derfor lagt det opp spesielt med tanke på at det skal passe for alle typer elever, både de med stor lærelyst og kapasitet og de som har mindre læringskapasitet, og som ikke er like motiverte. Vi har også lagt vekt på å presentere et bredt utvalg av varierte oppgaver for å imøtekomme elever med forskjellige læringsstiler, og for å gjøre det enkelt for læreren å differensiere.

Vi har vært opptatt av at verket skal være oversiktlig og brukervennlig, og at ressurspermen skal være et nyttig og praktisk redskap for læreren. Både den rutinerede læreren og den som er ferskere i faget, skal kunne få innspill til nye ideer og støtte til gjennomføring av et undervisningsopplegg.

Hvordan møter vi kravene i læreplanen i dette læreverket?

Læreplanen åpner med følgende formulering: «Språk åpner dører». Når vi har kalt læreverket *Ouverture*, er det ut fra den tanken at språk først og fremst har med kommunikasjon å gjøre. Dette avspeiler seg i måten vi har bygd opp læreverket på. Det er lagt vekt på innøving av ord og strukturer som grunnleggende byggesteiner og uttaleøvinger for å hindre kommunikasjonsforstyrrende uttalefeil i et variert utvalg av muntlige øvinger. Like viktig er det at vi har bakt inn jevne drypp med fransk kultur- og samfunnsstoff. Elevene møter også autentiske tekster og lærer strategier for å gå løs på disse tekstene.

Hovedområder og kompetansemål i faget

Læreplanen strukturerer faget i tre hovedområder: 1 Språklæring, 2 Kommunikasjon og 3 Språk, kultur og samfunn, og det er formulert kompetansemål etter 10. årstrinn til hvert hovedområde.

1 Språklæring

«Hovedområdet *språklæring* omfatter innsikt i egen språklæring og språkbruk. Å utvikle evnen til å bruke hensiktsmessige læringsstrategier, som å definere egne læringsbehov, formulere mål, velge arbeidsmåter, bruke hjelpemidler og vurdere arbeidsprosess og måloppnåelse individuelt og i samarbeid med andre, vil kunne øke læringsutbyttet i faget.»

Kunnskapsløftet, som igjen bygger på den europeiske språkpermen (portfolio), legger stor vekt på bevissthet og refleksjon rundt egen læring. Dette er ikke helt nytt, men det er vektlagt noe mer enn tidligere. Tanken er at kunnskap om egne læringsprosesser er like viktig som selve læringen og skal være en hjelp til livslang læring.

Med dette som utgangspunkt legger vi opp til at elevene skal vurdere sin egen læringsprosess i form av egenrefleksjon og diskusjon med andre. Vi har også lagt vekt på at elevene skal ta i bruk det de kan fra før, og legger opp til oppgaver der de selv må være med og trekke slutninger, blant annet ved å sammenlikne med norsk og engelsk språk.

For oss har det vært viktig å gi elevene redskap for å lære å lære, blant annet med «oppskrifter» på innlæring av gloser, opplæring i bruk av ordbok og andre strategier. Et annet prinsipp er at strukturer og gloser fra ett kapittel kommer igjen i nye sammenhenger i senere kapitler, slik at elevene får repetert på en naturlig måte.

På slutten av hvert kapittel har vi et lite avsnitt som vi kaller *Réflexion*, og etter hvert tredje kapittel et litt større *Réflexion*, som foreligger som kopieringsoriginal.

2 Kommunikasjon

«Hovedområdet *kommunikasjon* dreier seg om formidling av mening gjennom fremmedspråket. Det omfatter lytting, lesing, skriving, muntlig produksjon og spontan samhandling knyttet til ulike kommunikasjonssituasjoner, medier, sjangere og språkfunksjoner. Det omfatter også språklig repertoar – ordforråd, setningsbygning og tekstsammenheng – og spesifikke språklige ferdigheter som er nødvendig for å mestre ulike kommunikasjonssituasjoner. Nye medier og bruk av språket på tvers av fag og emner inngår også i dette hovedområdet.»

Vi har lagt vekt på å ha varierte oppgaver innenfor alle ferdigheter, selv om det kan se ut til at læreplanen legger mer vekt på muntlig kommunikasjon. Elevene skal ha en standpunkt karakter, og kan bare trekkes ut til muntlig eksamen etter 10. trinn. Likevel synes vi det er viktig å trene de skriftlige ferdighetene parallelt med de muntlige. På 8. trinn vil nødvendigvis de skriftlige oppgavene være svært enkle, men vi tenker oss en progresjon som kan være med på å forberede elevene på de kravene mange vil møte i videregående skole. Det er også viktig å gi noe til de elevene som har lyst til å strekke seg litt lenger.

Vi har laget mange lytteøvinger slik at elevene tidlig lærer seg å bruke øret for å innhente opplysninger. Det knytter seg oppgaver av forskjellig type og vanskegrad til lytteøvingene. I kompetansemålene for 10. trinn ligger også å kunne kommunisere med forståelig uttale. Det er vi svært opptatt av, og vi har derfor integrert uttaleøvinger og bevisstgjøring rundt dette i kapitlene.

3 Språk, kultur og samfunn

«Hovedområdet *språk, kultur og samfunn* dreier seg om kulturforståelse i vid forstand. Det dekker sentrale emner knyttet til ulike sider ved målpråk-landenes samfunnsliv og kultur. Arbeid med ulike tekster og møte med kulturelle uttrykksformer fra målpråklandet kan utvikle interesse, forståelse og toleranse og fremme innsikt i ens egne livsvilkår og identitet. Det kan også bidra til leseglede, opplevelse og personlig utvikling.»

Vi møter disse kravene blant annet gjennom et bredt utvalg av autentiske tekster og kulturelle møter via Internett. Når det gjelder de autentiske tekstene, har vi valgt enkle og ukompliserte tekster som er tilpasset målgruppa, og som gir opplevelse. Vi har også lagt vekt på å ha med et representativt utvalg sanger – både fra den gamle visekulturen, gamle barnesanger og moderne populærmusikk.

Grunnleggende ferdigheter

De grunnleggende ferdighetene i faget er integrert i kompetansemålene og forstås slik i fremmedspråk 2 og 3:

- Å kunne uttrykke seg skriftlig og muntlig (både lytte og tale)
- Å kunne lese
- Å kunne regne
- Å kunne bruke digitale verktøy

Det som er nytt, er at **regning** kommer inn som en egen disiplin, likeledes bruk av **digitale verktøy**. **Regning** har vi lagt inn som enkle oppgaver i de fleste kapitlene, og også i en del oppgaver i denne ressurspermen. Noen av oppgavene i *Fiction et réalité* (se side 10) innbefatter regning, og vi har prøvd å integrere den som en naturlig del av stoffet.

Digitale verktøy er også ivaretatt i et bredt spekter av oppgaver, både i *Lire et Comprendre* (se side 9) og ikke minst i den storyline-inspirerte *Fiction et réalité* (se side 10). De digitale oppgavene på 8. trinn henviser stort sett til anbefalte nettsteder. Dette er oppgaver som elevene pleier å like godt. Kildekritikk, opphavsrett og personvern er nevnt i læreplanen. Det kommer vi til å legge mer vekt på på senere trinn.

Hva er det læreplanen ikke sier noe om?

Læreplanen sier ingenting om **grammatikk**, og heller ikke **litteratur** er eksplisitt nevnt. Vi har likevel valgt å ha en grammatikkdel i hvert kapittel. Bak i boka er det en fyldigere og mer systematisk oversikt over grammatikken (oppslagsdel). Tradisjonelle utfyllingsoppgaver finnes i ressurspermen. På verkets nettsider vil det også være grammatikkoppgaver.

Presentasjon av læreverket

Elevboka

Vi har valgt å ha en fast oppbygning i kapitlene:

- **Oppslag med oppslagsbilde og punktvis oversikt over mål for kapitlet**
- **A-del:** *Découverte* – kjernestoff
- **B-del:** *Lire et comprendre* – tekster av større og varierende vanskegrad
- **C-del:** *Fiction et réalité* – storyline-inspirerte oppgaver som stort sett skal løses på Internett
- **D-del:** *Grammaire*
- **E-del:** *Réflexion*
- **F-del:** *Vocabulaire*

Oppslagsbilde: Hvert kapittel begynner med et oppslagsbilde (en tegning, et foto, et kart eller en gjengivelse av et kunstverk). Dette er ment som en introduksjon til temaet i kapitlet – og som en appetittvekker – og i denne ressurspermen er det forslag til oppgaver knyttet til oppslagsbildene.

Mål for hvert enkelt kapittel: På første side i hvert kapittel er målene for kapitlet listet opp punktvis. Disse målene gjenspeiles i *Réflexion* og i prøvene i ressurspermen.

A-delen – Découverte

A-delen dekker kjernestoffet, som det er beregnet at man bruker 4–5 undervisningstimer på. Vi har valgt temaer og innfallsvinkler som vi vet interesserer elever i denne alderen, og vi har lagt vekt på å ha stor variasjon både i stoff og i arbeidsmetoder. Et av våre gjennomgående prinsipper er at vi inviterer elevene med på å oppdage og bruke det de kan fra før, både i form av såkalte *gratisord*, gjennom å *sammenlikne med norsk og engelsk* språk og ved å trekke *slutninger* av det de lærer underveis. Ved gjennomgang av nye tekster foreslår vi en metode som innebærer at elevene først lytter til eller leser gjennom tekster og prøver å forstå, før de arbeider mer inngående med tekstene. På den måten trener de øret fra første stund, og de får også gleden av å oppdage at de skjønner noe.

Savez-vous que ... har vi kalt en egen rubrikk som går igjen i kapitlene. Her har vi samlet litt informasjon om kultur, historie, fransk hverdagsliv og opplysninger i tilknytning til temaet i kapitlet. Dersom læreren har andre opplysninger eller erfaringer å bidra med, er det flott! Noe ekstra bakgrunnsstoff finnes i denne ressurspermen.

Oppgaver: Vi har lagt vekt på å ha så varierte oppgavetyper som mulig, slik at det finnes oppgaver som passer for elever med forskjellige læringsstiler, både de visuelle, auditive, taktile og kinestetiske. Oppgavene i elevboka er differensierte, men her må læreren selv vurdere vanskegrad.

NB! I utgangspunktet tenker vi at alle oppgavene under A-delen skal løses. Boka skal kunne brukes av flere årskull, og derfor er alle utfyllingsoppgaver lagt til ressurspermen. De fleste lytteøvingene finnes også der. Vi har laget forslag til dialoger, små rollespill, diktlesing, enkle spill, intervjuer, kryssav-oppgaver, kryssord, «information gap» osv.

For å forenkle en travel hverdag har vi laget fasit til de fleste oppgavene, selv der nivået er forholdsvis elementært. Vi har også laget forslag til kontrollprøver.

Skriftlig/muntlig: Selv om vi legger stor vekt på muntlig aktivitet, får elevene små skriftlige oppgaver fra første stund.

Strukturer: Faste uttrykk blir skilt ut i egne ruter, *Structures*, slik at det skal være lettere å lære grunnleggende uttrykksmåter, selv om elevene ikke har hele grammatikken inne.

B-delen – Lire et comprendre

B-delen er et valgfritt tillegg til ekstra ivrige elever (differensiering) og kan med hell brukes som lesetrening. Disse avsnittene er ment som en øving i å bruke strategier for å oppfatte innholdet i en ukjent tekst. Det er viktig at elevene lærer disse strategiene og ikke gir opp fordi en tekst inneholder mange ord de ikke forstår. Det er slik de vil møte språket i mange situasjoner.

I disse tekstene er det ikke meningen at elevene skal skjønne alt, men at de skal øve på å bruke strategier for å finne svar på konkrete spørsmål. Tanken er å vise elevene at når de er i en situasjon der de bare delvis forstår noe, kan de komme langt med å ta i bruk kunnskaper de allerede har.

C-delen – Fiction et réalité

Fiction et réalité består av Internett-oppgaver som knytter an til det aktuelle temaet ved at elevene skaper en fiktiv person som møter reelle utfordringer. Oppgavene er valgfrie, men erfaringsmessig er det oppgaver elevene liker å arbeide med. Vi innleder i kapittel 2 med at elevene velger navn på og fyller ut et identitetskort for en tenkt person.

Vi tror at ved å skape sin egen franske venn som de gir en identitet og følger gjennom hele boka, vil elevene få et sterkere eierforhold til stoffet. Personene elevene skaper, skal utgjøre en fransk skoleklasse bosatt i Bayeux i Normandie. Noen av oppgavene handler om å bli mer kjent med dette området. De fleste oppgavene er individuelle, men noen kan løses i gruppe. De fleste av oppgavene er basert på stoff som elevene skal hente fra Internett. På den måten vil elevene møte autentisk fransk språk. Vi tror at disse oppgavene også kan bidra til variasjon i undervisningen.

Opgavene kan løses fortløpende, man kan samle noen til en mer sammenhengende bolk, eller man kan velge å bare gjøre noen av dem. Det kan også være lurt å materialisere noe av produksjonen før det går altfor lang tid, slik at elevene får tilbakemelding på det de gjør.

Elevene kan også lage en fysisk framstilling av «sin» figur. Her er det enkleste ofte det beste. Vi tenker oss en slags «spellemann» som elevene lager av rektangulære pappbiter, med et sirkelrundt hode på toppen. Kroppen består av et rektangel, armer og bein av to mindre biter, slik at man kan sette dem sammen til en bevegelse, med beina litt fra hverandre og den ene armen løftet. Elevene kan ha med seg diverse tøy og garnrester som de kan lime på til klær, sko, belter, vesker osv. Garnet kan brukes til å lage hår med. Alternativet er å bruke tusjer og tegne. Ansiktet kan uansett tegnes med tusj. Det er forbausende hvor stor variasjon i uttrykket det kan bli med enkle midler, og elevene får et eierforhold til figuren sin.

Mappemetodikk/portefølje: En del av oppgavene under *Fiction et réalité* er oppgaver som kan samles i en mappe til mappevurdering, enten digitalt (via en digital læringsplattform) eller fysisk. Elevene kan i løpet av skoleåret, etter avtale med læreren og i forhold til antall utførte oppgaver, velge ut de arbeidene de vil ha med i en presentasjonsmappe. Den kan brukes til en underveisvurdering i løpet av semesteret og kan legges fram i utviklingssamtaler mellom lærer, foresatte og elever og bli en del av sluttvurderingen. Elevmedvirkning (for eksempel valg av presentasjonsform, måte å arbeide på, å lage sin egen arbeidsplan, valg av emne, forslag til frister), samarbeid (i grupper, team, tverrfaglige grupper), gjennomsiktighet (hvis arbeidet blir lagt ut på nett eller presentert i større sammenhenger) og digital kompetanse er stikkord for denne måten å arbeide på. Elevene kan gjøre sitt utvalg alene, i samtale med lærer og medelever eller sammen med foresatte. De utvalgte arbeidene kan også brukes i større sammenhenger (utstillinger, presentasjoner på foreldremøter) hvor en muntlig presentasjon av arbeidene kan gå inn i sluttvurderingen.

Opgaver fra forskjellige kapitler kan eventuelt knyttes sammen til større storyline-inspirerte prosjekter. Gjennomgangsfiguren vil være den personen

eleven selv har skapt, og som i forskjellige situasjoner må forholde seg til ulike språklige og praktiske utfordringer. Her er det rom for kreativitet både hos lærer og elever. På læreverkets nettsider vil vi videreføre noen av disse oppgavene og gi tips til videre arbeid i form av litt større prosjekter inspirert av storyline-metodikken.

Læreprosessen er et nøkkelord her. Følgende framgangsmåte bør følges i større prosjekter: planlegging – utkast – kontroll/veiledning – forbedring – refleksjon/veiledning – presentasjon – vurdering. Refleksjon er viktig. Begrunnelse for de valg elevene gjorde underveis, og hva de mener de har lært, kan nedfelles i logg eller i refleksjonsoppgavene i elevboka og ressurspermen.

D-delen – Grammaire

Vi legger vekt på å skille ut det mest elementære i enkle strukturruter, men ellers har vi samlet grammatikkstoffet som en egen del i hvert kapittel. På den måten kan læreren velge hvor mye vekt han eller hun vil legge på grammatikk.

E-delen – Réflexion

I hvert kapittel under overskriften *Réflexion* er det noen spørsmål til elevene hvor de kan reflektere over hva de har lært, og hvilken læringsstrategi de kan bruke for å få størst mulig utbytte. Hvert tredje kapittel har en utvidet refleksjonsdel i ressurspermen. Svarene på denne kan, sammen med resultatet av den didaktiske prøven, gi grunnlag for en samtale med eleven om videre læring, og gi et bedre grunnlag for evaluering av innsats og måloppnåelse før karaktersetting.

F-delen – Vocabulaire

Glosene (med lydskrift) står samlet bak i hvert kapittel. Her har vi samlet de ordene vi mener hører med til kjernevokabularet, og som elevene bør lære seg. Gloser som er nødvendige for forståelsen av tekster i *Lire et comprendre*, og som det ikke er meningen at elevene skal pugge, står oppgitt i tilknytning til teksten. I tillegg finnes en alfabetisk ordliste bak i boka.

Bak i boka følger en enkel oversikt over rettskrivings- og uttaleregler, noen tips om hvordan man skriver spesielle tegn som brukes på fransk, en samlet grammatikkdel (oppslagsdel) og en alfabetisk ordliste.

Lydstoffet

Innspillingene på begge CD-ene er utført av franske ungdommer med korrekt fransk uttale og i passe tempo i denne fasen av språkinnlæringen.

Elev-CD

CD-en inneholder tekstene fra A-delen i elevboka, samt uttaleøvinger og små dikt og regler. I tillegg finnes det her en sang av Amadou et Mariam fra B-delen *Lire et comprendre* i kapittel 11: «Pauvre type».

Lærer-CD

CD-en inneholder lytteøvinger og sanger. Vi har forsøkt å ta med et bredt utvalg av sanger, både gamle viser og nyere sanger, noen som er fine å synge sammen, og noen som bare skal lyttes til, som en *Récréation*, for å bli kjent med dagens franske popkultur.

Ressurspermen

Organisering av ressurspermen:

- Innledning og noen gode råd og tips.
- Kapittelvise undervisningsforslag og kommentarer til elevboka med veiledning til de enkelte oppgavene.
- Kommentar til lysarkene (transparenter) med forslag til bruk. Disse er tenkt brukt som en innledning til temaet for kapitlet og er egnet til diskusjon om forskjeller på franske og norske forhold.
- Tilleggsoppgaver er markert med følgende symboler:
lett: *, middels: ** og krevende: ***.
- Tekster til lytteøvinger. Disse er også varierte og kan i tillegg brukes til lesetrening, rollespill eller diktat.
- Kopieringsoriginaler (både til elevboka og ressurspermen). Her finner man alle utfyllingsoppgaver, kryssord, spill, prøver m.m.
- Fasit til de fleste oppgavene i begge bøkene.
- Kontrollprøver med fasit etter hvert tredje kapittel. Dette er forslag til prøver basert på målene for de enkelte kapitlene (A-delen av lærestoffet). Resultatet kan vurderes sammen med elevens egenvurdering av læringsprosessen, også for hvert tredje kapittel.
- Sangtekster til både elev-CD og lærer-CD.
- Lysark. Her finner man flere av oppslagsbildene, men også plansjer og andre bilder som er aktuelle å se på i plenum.

Råd og tips til undervisningen

Bruk av elevboka: Det er viktig å følge bokas progresjon i A-delen. Denne delen er å betrakte som et lag av byggesteiner. I flere kapitler anbefaler vi å ikke bruke lytteøvingene før stoffet er gjennomgått.

Både elevboka og ressurspermen inneholder mange forslag til muntlige og skriftlige øvinger. Noen ekstra råd har vi likevel:

Muntlig

- Grammatikk kan også med fordel innøves muntlig. Da får elevene trening i å snakke samtidig som de blir bevisste på riktig språkbruk. I mange sammenhenger er det enklere å øve inn verbene muntlig, siden man ikke hører forskjell på bøyningsformene i de tre første personene. Man kan lage seg en tenkt situasjon og spørre ut fra den, for eksempel at man har fødselsdag og spør om elevene vil komme. Da er det viktig at alle personbøyninger blir brukt.
- Glosene på plansjene kan også drilles inn muntlig, for eksempel med en øving av typen «Mitt skip er lastet med», hvor elevene gjentar alle glosene etter tur. Da går det sport i å huske så mange som mulig, og de har bildene foran seg til hjelp.
- Uttrykk som brukes i grupperommet, er det lurt å bruke litt tid på. Man bør innlede hver time med *faire l'appel* og etter hvert gi alle beskjeder til elevene på fransk. Elevene lærer fort beskjedene dersom man bruker dem regelmessig, men man kan godt skrive tall på tavla i begynnelsen.
- Korlesing er viktig i begynnelsen. Bruk det på uttaleøvingene og enkle setninger. Det er ikke morsomt å lese for lange stykker i kor.
- Driv muntlig trening først i timen: Fortell en liten historie fra hverdagen, snakk litt om været, om hva elevene har gjort i helgen, om hvordan det går, kommenter aktuelle temaer, osv. Slik småprat er viktig for å venne elevene til å høre fransk og nyttig som konsentrasjonsøving.

Skriftlig

- Diktat er egnet til å forsterke ordforrådet og bevisstgjøre på ortografi og uttale. Mange utdrag av tekster i elevboka kan brukes her.
- Med utgangspunkt i en oppgitt tekst kan elevene bytte ut klokkeslett, adjektiv, gloser, steder osv. Bruk for eksempel teksten «La chambre de Camille» i kapittel 5 og bytt ut farger og møbler.
- Når elevene skal begynne med fri produksjon, er det lettere å be dem skrive for eksempel fem frittstående setninger enn en sammenhengende tekst. Her må man gå gradvis fram. Elevene liker også oppgaver som er praktiske og autentiske, som postkort, invitasjoner, beskjeder, brev, oppslag og liknende.

– «**Moroboka**». Det kan være lurt å la elevene ha en liten skrivebok som de kan bruke til små dikt, ordspråk, sanger de liker spesielt, vitser, avisoverskrifter, sangtitler, sitater, franske ord og uttrykk de møter som de synes er fine, små egne produksjoner, intervjuer og konkurranser. De kan illustrere den med utklippbilder, tegninger og fotografier. Mange (ofte jentene) liker å arbeide på denne måten.

Regning

– Lage «spå». Brett hjørnene på et likesidet ark inn mot midten. Snu arket og brett det på samme måten en gang til. Fargelegg de fire «snippene» på den ene siden med forskjellige farger. På den andre siden er det nå åtte trekanten. Skriv et tilfeldig tall mellom 1 og 10 på hver trekant. Skriv et tilfeldig valgt adjektiv under hvert tall (når snippene brettes ut).

En elev velger en farge (*choisit une couleur*). Han eller hun velger for eksempel *rouge*. Man beveger «spå» ved å bokstaverer *r-o-u-g-e*. Eleven velger ett av tallene som er synlige (*choisit un nombre*), og man bretter opp og forteller hvordan han eller hun er. Eleven må bøye adjektivet riktig i forhold til personen som blir spådd.

– Når elevene for eksempel spiller brettspill, skal de telle høyt på fransk når de flytter brikken.

– Tell høyt hvor mange elever som er til stede, eller hvor mange elever det er i hver gruppe. Også læreren må bruke tallene aktivt.

Bevegelse

– Mange elever på 8. trinn finner det vanskelig å sitte stille i to sammenhengende timer med språkinnlæring. Bruk øvinger hvor de må bevege seg, av typen: «*Jacques a dit*» («Kongen befaler») (se side 453) eller «*Trouvez et signez*» (se side 72).

– Om høsten og våren når været er fint, er det lurt å lage noen gruppeoppgaver som et rebusløp eller en natursti. Det kan være helt enkle oppgaver som å følge en veibeskrivelse, finne en spesiell butikk, finne prisen på en vare (for eksempel en bagett eller en fransk ost), forklare fargen på et spesielt hus, finne tre blomster og det franske navnet på dem, finne fargen eller merket på en spesiell bil på parkeringsplassen, beskrive en person man møtte på veien, osv. Bruk nærmiljøet, og be elevene komme tilbake med utfylt skjema. Dette går det sport i, og her er det bare fantasien som setter grenser. La gruppa få med seg en ordbok, så får de trening i å slå opp i den også!

IKT

I elevboka er det en del oppgaver som baserer seg på digital kompetanse, men flere vil komme på verkets nettsider. Der vil man også finne lenker til andre relevante nettsteder når det gjelder temaer og grammatikk.

Den første timen

Den første timen er en spennende time! Forventninger og motivasjon er på topp. Elevene har ikke hatt fransk før og skal få helt nye inntrykk av faget og læreren. Det er da viktig å gi dem en positiv opplevelse og en god start.

Elevene kommer ofte fra forskjellige grupper og skoler. Noen ungdomsskoler praktiserer å vente med 2. fremmedspråk til 2. semester på 8. trinn og mener at det er en fordel at elevene da har blitt bedre kjent med skolen og er blitt tryggere på hverandre. Derfor har vi ikke bundet opp elevboka tematisk til noe kronologisk årsforløp.

Vi har lagt vekt på at elevene skal bli bedre kjent og ha det gøy i første time, så vi innleder med noen konkurransepregede aktiviteter.

I innledningsfasen er det viktig å snakke med elevene om hva de vet om Frankrike. Spør gjerne om hvorfor de har valgt å lære fransk, og om hvilke forventninger de har. Ofte blir de selv overrasket over hvor mye de alt vet om landet og språket.

I en av de første timene er det også lurt å bruke litt tid på å bli kjent med bokas oppbygning. Bla litt i den sammen med elevene, se på kartene på omslaget, snakk om hvor i Europa Frankrike ligger, hvilke land det grenser til, hvor i verden de snakker fransk, osv. Se på noen av helsidetegningene og få elevenes kommentarer.

Vis hvordan kapitlene er inndelt, og snakk litt om hvordan dere skal arbeide med stoffet. Se på grammatikkoversikt og lydlære og gloseliste. Snakk litt om lydskrift og hvordan den kan hjelpe elevene til riktig uttale. I de første kapitlene er det viktig å arbeide med uttale slik at den innarbeides korrekt fra første stund.

Innledende aktiviteter

Målet for disse øvingene er å aktivisere de kunnskapene elevene allerede har om Frankrike, å lære dem litt mer og å la dem bli litt bedre kjent med hverandre. Derfor er det lurt å ta quizoppgaven på side 16 i ressurspermen som en liten konkurranse eller gruppeoppgave. Gi poeng for hvert riktige svar og la gruppene rette for hverandre.

Navnestabling (side 11 i elevboka): Etter at man har gjort denne øvingen, kan det være på sin plass å rope opp på fransk (**faire l'appel**) og lære elevene hvordan de skal svare på fransk, enten: **présent(e)** = *til stede* eller **absent(e)** = *ikke til stede*. Forklar at når en elev ikke er til stede, bør noen andre ta ansvar og svare **absent(e)**. I begynnelsen kan elevene få lov til å svare **oui/non, madame/monsieur**, selv om det ikke brukes i franske skoler.

Dette bør gjennomføres i alle timer framover.